

CAPITOLUL XI

Și Umbrele au sfârșit.

Noaptea se lăsă devreme, chiar mai devreme de-cât ar fi trebuit pentru sfârșitul toamnei, căci norii întune-cau totul. Deja după amiaza părea seară, iar seara noapte de-a binelea.

Cei trei se simțeau, fără vreo pricină anume, mai o-bo-siți ca niciodată. Și tocmai acum Roland era pus pe vor-bărie. El, care totdeauna privea de sus pe toți și căruia îi smulgeai cu-vintele cu cleștele, acum vorbea, și vorbea, și vorbea... Despre marile adâncuri unde sunt mulțime de pitici care lucrează ne-în-cetat și adună comori nesfârșite; despre lacurile nopții, pe care stelele nu le văd niciodată, aflate în sânurile neștiute ale mun-ților și unde scânteiază vietăți minunate; despre viteji din ve-chi-me veche, cei mai mulți cu totul necunoscuți celor de astăzi și despre care doar bătrânii pitici, având și peste nouă sute de ani, mai știu; despre făurari iscusiti, care au făcut arme și ar-muri cum nu mai sunt... Tot felul de lucruri nemaipomenite, să tot ascuți. Și toate acestea acum le povestea piticul, când o-chii celor trei abia mai puteau sta deschiși.

Amețit de somn, Dan simți totuși o neliniște cres-când în adâncul sufletului, tot mai mare și mai ne-gu--roa-să. De ce se pur-ta piticul atât de ciudat? Era roșu la față și agitat, vorbea întruna și se uita la ei cu ochii plini de ru-gă--minți. Ce-i ruga? Nu și pu-tea da seama. Îi era prea somn. Dar de ce îi era atât de somn? De ce?

Și atunci, prin ceața care îi acoperea ochii și gân-du-ri-le, Dan își aminti.

*

Era copil pe atunci. Privise Pădurea cea Mare toa-tă amiaza, în vreme ce vacile pășteau liniștite pe islaz. Spre sea-ră plecase către sat, cu ea în gând. Și, parcă răs-pun-z-ând la gân-dul lui, la Cruce găsisse pe Moș Toma și Moș Andrei, care po-vesteau despre Năluci și o caravană de negustori. Aceștia e-rau încrezători în puterea lor, căci a-veau tot felul de arme și de lup---t-ători plătiți din Derala și Ocland. Și mai erau și mulți. Atât de mulți, încât abia pu-teau fi adăpostiți de forturile din drum. Dar între Tur-nul Mortii și Fortul Trecătorii, pe ul-ti-me-le zile de drum către Câmpineni, nu există fort, ci doar a-dă-post, un adă-post ce nu putea cuprinde o caravană atât de ma--re. De obicei pe a--ceastă bucată de drum caravanele mari se îm-part pe

bu-căți, plecând doar câți se pot ascunde în adă-post în vre-mea nop-ții. Negustorii erau însă foarte mândri de pu-terea lor, așa în-cât au hotărât să stea în acea noapte, pe-nul-tima a călătoriei – credeau ei – lângă adăpost, la lumina fo-cu-ri-lor și sub a-pă-rarea armelor. S-au mai lipit de ei – și Dan tre--sări la această a-min-tire – și câțiva călători amărâți, ce ple--ca-se-ră mai de di-mi-neață din fort și pe care caravana îi a-junsesse din urmă.

Dar în acea noapte toți cei din caravană – și Dan tre--sări iar amintindu-și și aceasta – toți cei din caravană au a-dor---mit. Iar Nălucile au venit și i-au ucis pe toți. Și s-a vă-zut a-tun-ci că cei găsiți pe drum nu erau oameni, ci tot Nă-luci.

Scăpase doar un copil, care se ascunsese în adăpost în joacă, și care nu fusese furat de somn, astfel încât a vă-zut toa-tă grozăvia.

*

Dan sări în picioare.

– Treziți-vă, nebunilor! Treziți-vă! – șuieră el.

Piticul, roșu la față și cu ochii aproape înlăcrimați sus-pină adânc, ușurat.

– Ce e e... bolborosi Mitu, cu ochii împăienjeniți de somn?

Surdul ridicase ușor capul, încercând amețit să se dezmeticească.

– Nălucile, șopti aspru Dan.

Într-o clipită somnul dispăru din ochii celor doi pri-etenii. Iar în clipa următoare erau deja gata de luptă.

– Nu vă aduceți aminte, le spuse Dan, de caravana cea mare ucisă lângă adăpostul dinspre Culmea lui Co-roi?

Cei doi holbară ochii:

– Străinii!

Dan încuviință din cap. Era limpede că străinii erau de vină pentru somnul ciudat ce-i cuprinsese.

Privi dintr-o parte și din alta afară, așa încât să nu poa--tă fi văzut. Norii erau subțiri, și ceva din lumina ste-le-lor și lu-nii străbătea prin ei, oglindindu-se în albeața ză-pe-zii. Așa că Dan văzu. Văzu că toți paznicii dormeau lân-gă oa--lele cu jar și ar-mele căzute din mâinile amorțite. Iar lân-gă poalele tur-nu-lui lor un fel de mișcare a zăpezii îl fă-cu să își dea seama că Nă--lu-cile veneau chiar către ei.

– Pe noi ne caută! – făcu el cu mirare, dar și cu un fel de bucurie.

Până la urmă, dacă ei erau cei urmăriți și dacă izbu-teau să ucidă Nălucile, poate cei din fort aveau să scape cu viață. Sau măcar o parte din ei.

Se retraseră în unghere diferite, pregătindu-și arme-le. Piticul, băgară ei de seamă, dispăruse. Dan se miră, dar își aminti de tulburarea lui și de vorbăria neîncetată cu care încercase să îi ține treji. Într-un fel chiar îi reușise asta, căci chiar pur-tarea lui ciudată îl făcuse pe Dan să își amintească despre întâmplarea cu caravana cea mare. „Se vede, gândi Dan, că nu are voie să lupte pe față cu făpturi-le Pădurii pentru noi, care suntem din afară”. Tresări. I-vărul ușii se mișcă abia vă-zut și fă-ră nici un sunet. O lucrare mică, abia văzută, îl făcu pe Dan să înțeleagă de ce nu se auzea nimic: Nălucile turnaseră unt-de-lemn, ungând astfel i-vărul (acest untdelemn lucise o clipă, scurgându-se de pe i-văr). Ușa se deschise ușor, și o umbră începu să se strecoare înăuntru. În aceeași clipă intră o umbră pe fereas-tră, urmată apoi de alta, ca și cea de la ușă. Nălucile se adu-nau ușor, privind către mogâldețele din pa-turi, de unde se auzea o respirație întreită. Și Dan înțelese unde era piticul și ce făcea: ascuns sub pat, imita respirația unor oameni care dorm, cu o iscusință de-a dreptul îngrozitoare într-o asemenea clipă. Dan fu chiar în stare să recunoască respirația Mitului și a Surdului, așa cum și aceștia o recunoșteau pe a sa în zgomotul ușor făcut de Prințul pitic. Cei trei nu mai respirau. Nălucile se năpus-tiră către pat.

Săgețile șuierară în întuneric și Nălucile se răsuciră fulgerător către colțuri. Prea târziu! Nu câte una, ci mai multe Năluci căzură străpunse de fiecare dintre cele cinci săgeți. Cinci, căci Surdul trăsesese cu trei săgeți o dată, cu arcul ținut într-o parte. În clipa următoare cei trei prieteni erau deja cu săbiile în mâini, năpustindu-se asupra lucrurilor. Astfel, capcana pregătită de acestea celor trei se dovedi capcană pentru ele, căci nu izbutiră nicio împotri-vire serioasă în fața atacului crunt al oamenilor. Mitu se avântă spre fereas-tră, ucigând Năluca ce tocmai încerca să sară înăuntru și pe cea care era mai jos, sub a-ceas-ta. În același timp Dan și Surdul țâșniră către ușă, uci-gând toate lucrurile care le ieșeau în cale.

Dacă nu ar fi fost uneori scrâșnetul fierului pe fier și foș-netul hainelor și încălțăminteii, lupta ar fi părut doar un vis ciudat: niciunul dintre luptători nu scotea niciun sunet. Cei trei nu voiau ca Nălucile să înțeleagă cât de multe au căzut și nici să tragă pe ostași (dacă ar fi trebuit) în primejdie, iar Nălucile sunt tăcute de felul lor.

Pas cu pas, dar mai iute decât se poate povesti, Dan și Surdul coborau pe scară, nimicind în cale totul. Sus, la fereas-tră, Mitu ucidea și el Năluca după Năluca, apărând astfel și spațiile prietenilor săi.

Curând se termină totul. Mai bine de șaiszeci de Năluci stăteau răspândite pe scări și pe

zăpadă. Câteva mo-gâl-dețe țâș--niră către Pădure, unde izbucni altă foj-gă-ială, în ca-re cei trei re-cunoscură mișcările și glasul lupilor.

De această dată chiar se făcu liniște. Cei trei se ui-tau în jur mirați. Era tot noapte, ca și înainte, ostașii dor-meau pe zi-duri și pe ei îi prindea iar somnul.

– În foc, se auzi în spate glasul prințului Roland.

Tresăriră: nu îl auziseră venind.

– În foc puneau ierburile care îi adorm pe oameni.

Tăcură o vreme. Era frig.

– De ce zici „puneau”? – întrebă liniștit Mitu.

Piticul dădu iar din umeri, cu gestul atât de cunos-cut.

– Acestea au fost ultimele Năluci.

– Cum!?! – se mirară toți trei.

– Da. Nici nu v-ați dat seama câte au ucis strigile și câ-te ați ucis voi la Turnul Morții. Deja avuseseră niște ani răi și se împutinaseră. Pâlcurile pe care le-ați întâlnit pe Va-lea Ne-rei erau de fapt unul singur, ce se tot mișca să vă spe-rie. L-ați nimicic chiar atunci. Rămăsese doar o ceată. Iar acum... s-a terminat.

Vocea lui era tristă și obosită.

– Nici măcar n-au apucat, în atâtea generații, să se răz--bune pe cei care îi au chinuit, sau pe urmașii acelora, la fel de răi ca și cei dinaintea lor. Au trăit și au pierit fără niciun rost, iar făgăduința ce le-a fost făcută nu s-a îm-pli-nit.

– Răul își împlinește vreodată făgăduințele? – în-tre-bă Mitu oarecum în batjocură.

– Numai dacă e silit, recunosc Roland. Numai da-că e silit.

Se întoarse către grajd și scoase de acolo un cal, u-nul din caii Nălucilor.

– Nor e al tău, zise el către Mitu.

Apoi privi către toți trei, ca și când ar fi vrut să nu-i uite.

– Piticul cel negru, de care ați auzit că a ispitit pe cei ce au devenit apoi Nălucile, ei bine, acel pitic negru era de fapt un demon, un demon care de multe ori s-a arătat Nă-lu-ci-lor și le-a dat porunci și îndemnuri. Ele îl numeau Pro-o-ro-cul noptii, deși era doar un înșelător. Și – vocea Prin-țului Ver-de tremură puțin – era dușmanul meu de moar-te, cel ca-re mi-a ucis și pă-rin-ții și mulți din nea-mul meu. Dar nu pu-tea sta pe pământ decât atâta vreme cât existau Nălucile. Iar în această noapte l-ați trimis îna-poi în lad, unde-i este locul. El este umbra ce se a-rătase la Fortul Ur-și-lor. Acum... s-a sfârșit.

Vocea piticului deveni iar plină de mândrie și aro-gan--ță, ca în trecut.

– Desigur, nu am de ce să vă mulțumesc. Ați luptat ca să vă salvați pielea, iar dacă ați câștigat a fost datorită mie și sprijinului pe care vi l dau de multă vreme. Dar – și vocea i se fă-cu iar prietenoasă – dacă treceți prin Ținu-tul Urșilor Ne-gri, vorbiți cu ei să vă aducă la mine sau să vă cheme. Mă voi bu-cura să vă văd.

Se opri o clipă, mirat de propriile cuvinte.

– Mă rog, mă voi bucura să vă văd cât te poți bu-cu-ra că vezi niște oameni, mormăi el puțin încurcat.

Mitu l ar fi luat peste picior, dar era prea tulburat de faptul că Roland îi părăsea.

Piticul dădu să mai spună ceva, dar nu izbuti. Sce-na era de altfel cu totul neobișnuită. Lumina lunii se fă-cu-se mai puternică, dar nici așa trupurile Nălucilor nu s ar fi de-osebit prea mult de zăpadă, dacă nu ar fi fost sângele care le păta veș-mintele și neaua din jurul aces-tora.

Cu un gest de rămas bun, Prințul sări pe cal și ple-că. Ceva foarte mic luci în noapte către Dan, care îl prinse în mâ-nă. Era un inel verde, cu un semn ciudat.

– Dacă te mai întâlnești cu cei din neamul meu... – se a-uzi ca o șoaptă a vântului o voce dinspre Pădure, de unde dis--păruse Prințul Roland.

Cei trei plecară să se culce.

*

De dimineață, desigur, fortul fu întors peste cap de a--gitația ostașilor. De cum se sculară văzură cadavrele ciu-date, cu multe arme și pline de sânge. Și, mergând pe dâ-ra lor, ur-cară în turn până la ușa celor trei. Care era în-cu-ia-tă. Bătură și cei trei deschiseră. Era ceva sânge pe jos, cât nu putuseră spă-la în toiul nopții prietenii. De alt-fel se și rugară de iertăciune pentru asta, ca și pentru faptul că, spre a se culca mai repede, azvârliseră pe fe-reastră trupu-rile Nălucilor din camera lor.

Soldații îi priveau năuci. Cei trei se frecau la ochi som---noroși, ca și când totul ar fi fost firesc.

– Dar de unde au apărut Nălucile și cum de nu ne au ucis? – întrebă unul dintre ostași.

- A, păi erau chiar oamenii care au venit ieri – zi-se Surdul.
- Și nu vî au ucis, spuse Mitu, că aveau treabă cu noi. Poate dacă terminau cu noi, se ocupau și de voi. Dar am ter--minat noi cu ei – și rîse.

Dan, ca de obicei, îi lăsă pe cei doi să vorbească mai de--parte cu ostașii uimiți, și se retrase în cugetările și ru--gă--ciu--nile lui de toată vremea.

Ar fi vrut mult să știe dacă Nălucile mai erau oa--meni sau nu, dacă ar fi existat vreo cale să fie aduse îna--poi din ră--utatea în care intraseră (dacă ar mai fi trăit, de--sigur) ș.a.m.d. Dar nu mai era cu putință. Călăuzitorul lor în aceste ținuturi ple--case, iar altcineva care să le răspundă nu putea fi găsit în acest fort.

Până după amiază trupurile Nălucilor fură îngro--pa--te. Se văzuse în timpul curățirii turnului și curții for--tu--lui că Nă--lucile aveau trupuri ciudate, noduroase și grele, cu mai multe brațe, toate strâmbe, dar și cu un fel de bube și țepi. Iar pielea le era pătată în fel și chip, de nu îți puteai da seama ce în--fă--ți--șare sî ar fi convenit să aibă. Multora le curgeau firișoare de pu--roi și sânge din crăpă--turile pielii. Du--pă unele urme, Sur--dul își dădu seama că Nălucile pă--reau să fi încercat a și cu--ră--ța de pe pielea bol--navă straturi vechi de jeg.

- De bună seamă, sări Mitu, voiau să pară că sunt oa---meni, iar oameni așa de murdari nu sî au mai văzut prin păr--țile astea.
 - Se poate, zise pe gânduri Surdul. Dar, nu înțeleg ce--va. Dacă vă amintiți, când eram noi mici Prințul Verde e--ra no--ul prinț al piticilor. Bunicul spunea că în tinerețea lui acesta era în--că un hoinar, ca alți pitici nobili, și că apu--case să audă cum tre--cuse coroana de la tatăl acestuia la el, deși nimeni nu știa prea bine cum.
 - Da, și?
 - Păi ar însemna că nu e chiar așa de multă vreme de când sunt Nălucile, dacă atunci î au ucis pe tatăl lui Roland...
- Mitu îl privi cu mirare:
- Măi, Surdule, ce i cu tine? Ți a zis cumva prințul că Nă---lucile î au ucis părinții curând după venirea lor în Pă--du--rea cea Mare?
 - ... Nuuu, șovăi Surdul. Dar așa mi sî a părut, nu știu de ce...
- Mitu dădu din cap, neștiind ce să spună. Dacă i se pă---ruse lui așa...
- Oricum, vorbi Dan, de ce te gîndești la asta?
 - Mă gîndesc, zise Surdul. Mă gîndesc la alte făp--turi, care sunt sub stăpînirea întunericului de multă vre--me. Da--că acești oameni au devenit așa în câteva gene--rații, a--celea ce au devenit?
- Tăcură o vreme. Înfațișarea unor umbre strâmbe, în--fri--coșătoare, se cernu pentru câteva clipe înaintea lor, a--co--pe--rind parcă lumina zilei. Și poate că, ascunse în bra--zii în--ză--pe--ziți ai Pădurii, aceste umbre îi pîndeau deja.
- Cred că ar fi bine să plecăm, zise Mitu brusc. Cred că e mai primejdios să stăm într un loc, fie el și fort, de--cât să mergem mai departe. Răul ne urmărește și până nu scă--păm de fluierile celor nouă blesteme nu vom avea pa--ce.
- Ceilalți doi încuviințară.

Într-o adevăr, părea un lucru înțelept să meargă mai departe. Dar Munții Modrului erau troieniți și calea către Derala închisă. Nici la picior, nici călare, nu trecea nimeni pe Drumul Trecătorii.

– Dar nu ne-ai dat Prințul Roland inelul acela? – se trezezi Mitu. Poate că există o cale prin tunelurile piticilor.

– Nu aici – îl contrazise Surdul. Nu știi că am mai vorbit și cu el despre asta? Pe aici nu sunt căi ale piticilor. Cred că da-cii nu se înțeleg tocmai bine cu ei, sau poate sunt prea aproape de Munții Albi, cine știe.

– Aș, nu se înțeleg bine! – sări Mitu. Dacă nu era Prințul Verde ne mai primeau pe noi dacii?

– Ei! – făcu Surdul. El e stăpânul Ținutului Urșilor Negri, iar aici sunt Munții Modrului. Alți daci, alte locuri, alte legi.

De această dată Mitu nu-l mai putu contrazice cu nimic. Se știa că Pădurea cea Mare este împărțită în felurite ținuturi și țări, fiecare cu legile ei. Oricum, nu asta era lucrul de căpătâi.

Ceea ce îi frământa era faptul că trebuia să plece. Simțeau asta toți trei.

Un strigăt îi făcu să tresară.

– Dacii!

Strigaseră deodată mai mulți ostași de pe zidurile fortului. Oștenii abia se linișțiseră după munca zilei și se așezaseră să se odihnească. Țâșniră la metereze, a-pu-cân-du și în fu-gă armele. Cei trei veniră și ei pe zid. Însă până ajunseră ei, dacii deja începuseră asaltul fortului. Erau tineri, acești răz-boi-nici daci, dar plini de neînfricarea obișnuită a neamu-lui lor. Oștenii din fort știau prea bine că nu se puteau aștep-ta la mi-lă și vărsau jar, apă clo-cotită și săgeți peste atacatori. Pri-mul atac fu respins. Doi oșteni erau răniți, dar cel puțin do-ua-zeci de atacatori ză-ceau ori se zvâr-co-leau în șan-țul fortului și din-colo de acesta. Semănau într-un fel cu Nă-lucile, căci nici cei care se zvârcoleau nu scoteau nici mă-car un geamăt: ar fi fost disprețuiți de ceilalți pentru totdeauna.

Era o scenă îngrozitoare, să vezi tinerii aceia transfor-mați în cadavre opărite și arse, ciuruite de săgeți.

Surdul nu se mai stăpâni:

– De ce atacați? – strigă el cu putere.

Desigur, nu îi răspunse nimeni.

– Nu-i cunosc – șopti Dan către el.

Într-o adevăr, nu se vedea nimeni cunoscut printre ei. Dar asta nu-i făcea pe cei trei să se îndoiască de faptul că da-cii pentru ei veniseră. Poate că auziseră de fluier și ve-ni-seră și ei să le ceară, sau poate...

– Nu sunt dacii, măi fraților – șuieră Mitu cu un fel de mânie și spaimă.

Îl priviră mirați.

– Uitați-vă bine la ei.

Se uitară. Veșmintele – dacice, armele – dacice, tă-ce--rea – dacică, felul de a lupta... parcă nu dacic... Hm! Da-cii erau repeziți, dar nu chiar în felul ăsta. Aveau totuși min-te în cap, nu atacau așa, ca bezmeticii, fără nicio gân-dire. Și nici nu a-veau pri-virile atât de goale.

Dan fu primul care îi recunosc:

– Fraților, dar îi cunoaștem, de fapt. Sau poate nu...

– Cum așa?! – se mirară cei doi.

– Sunt cei care ne-au salvat.

Mitu și Surdul se holbară o clipă la el, apoi la daci.

– Așa e! – făcură uimiți.

Apoi, după o clipă:

– Dar parcă muriseră!

Apoi ceva și mai îngrozitor se întâmplă: tinerii daci că-zuți în șanț și dincolo de el începură să se ridice mer-gând că-tre ceata lor (cei care mai puteau merge).

– Țștia s strigo! – strigă unul dintre oșteni cu ju-mă--ta-te de glas.

– Ce strigo! – se supără Dan, ridicând vocea atât de ta--re încât răsună Pădurea. E scârba aia de diavol pitic și negru ce a stăpânit peste Năluci. Nu vrea să plece în-vins și a batjocorit tru-purile dacilor care ne-au apărat. Le miș-că el, ca pe niște păpuși.

Privirea lui se subțiasse ca tăișul unei săbii de Dochia.

– Iată s !! – strigă el cu putere, întinzând degetul în-spre Pădurea cea Mare.

La poalele brazilor, între două buturugi uscate, o mo-gâldeață neagră se mișca ferit. Din nenumăratele brațe strâm-be și uscățive – care semănau leit cu ale Nălucilor – se în-tin-deau fire aproape nevăzute până la pâlcul de ti-neri daci. Îi miș-ca pe aceștia ca păpușarul păpușile.

Doar o clipă trecu de la gestul lui Dan și sute de să-geți – obișnuite sau cu foc – țâșniră către piticul negru de la poa-lele brazilor. Acesta încremeni o clipă, prins în-tre do--rin-ța de a păstra stăpânirea asupra dacilor și do-rința de a fugi. Apoi săgețile trecură prin el și pe lângă el, iar u-ne-le aprin-se-ră bu-turugile pe care agitația lui le șter-sese de ză-padă. Pi-ti-cul ne-gru își schimbă înfățișarea, de-venind o um--bră neagră ce se mă-ri iu-te, devenind mai înaltă decât bra-zii. Firele care îl le-gau de daci se rupseră, iar aceștia se pră--bușiră la pă-mânt, ca niș-te tru-puri neînsu-flețite ce erau.

– Ți ai pierdut păpușile, blestematele! – șuieră Mitu cu răutate.

Umbra încercă să se înalțe de la pământ, dar o pu-te--re ne--văzută îl opri brusc, prăbușindu l și făcându l să se scur-gă prin zăpadă către adâncurile de care și gândul se te-me. În lo-cul lui rămase o baltă întunecată de păcură, în-con-jurată de nea--ua curată a Pădurii.

Cei trei priveau neclintiți către trupurile celor care se jertfiseră pentru ei, și care fuseseră pângărite de rău-tatea fă-ră margini a întunericului.

Ostașii coborau deja, spre a le îngropa creștinește.

– În sfârșit își vor găsi liniștea, șopti Dan.

Și lacrimi curseră din ochii celor trei, ca un dar pen--tru dragostea și jertfa dacilor căzuți în luptă.

– De acum vor trăi veșnic – spuse cineva. Au intrat în lumină.

Și niciunul nu își dădu seama dacă vorbise el sau al--tul, căci toți aveau același gând.

Când ostașii reintrau în fort și noaptea începea să prin----dă putere, Surdul își întoarse privirea spre cei trei și spu-se cu un glas plin de încredere și tărie:

– Avea dreptate Prințul Verde. Și umbrele au sfâr-șit!

[<CAPITOLUL X](#)

[CAPITOLUL XII>](#)